

زن ریاضیدان ایرانی، برنده عالی ترین جایزه ریاضی جهان

دکتر مریم میرزاخانی، استاد ۳۷ ساله دانشگاه استنفورد به عنوان نخستین زن ریاضیدان جهان موفق به دریافت مدال «فیلدز» شد که به عنوان عالی ترین جایزه علمی رشته ریاضیات از آن به عنوان «نوبل ریاضیات» یاد می شود. به گزارش ایسنا، پروفیسور میرزاخانی که به دلیل تحقیقات برجسته اش در حوزه هندسه و نظریه ارگودیک کاملاً شناخته شده است به همراه آرتور آویلا، مانچول بهارگوا و مارتین هایرر مدال فیلدز ۲۰۱۴ را امروز در کنگره بین المللی ریاضیات که در سنول کره جنوبی برگزار می شود، دریافت می کند.

بنابر اعلام داوران، مریم میرزاخانی در زمینه نظریه سطوح ریمانی و فضاهاى مدولى آن به پیشرفت های چشمگیری نائل آمده و افق های جدیدی را در این رشته گشوده است. مدال فیلدز از سال ۱۹۳۳ هر چهار سال یکبار به برترین ریاضیدانان جوان (زیر ۴۰ سال) جهان اعطا می شود که میرزاخانی، نخستین زن برنده این جایزه به شمار می رود. دکتر میرزاخانی که چندی پیش جایزه ۲۰۱۴ موسسه ریاضی Clay را نیز دریافت کرده در سال ۲۰۰۵ از سوی نشریه آمریکایی «پاپیولر ساینس» به عنوان یکی از ۱۰ ذهن جوان برگزیده سال در آمریکای شمالی معرفی شد.

وی جوایز علمی متعدد دیگر از جمله جایزه ستر انجمن ریاضی آمریکا در سال ۲۰۱۳ را در کارنامه علمی خود دارد.

میرزاخانی که متولد تهران است در سال های ۱۳۷۳

و ۱۳۷۴ در زمان تحصیل در دبیرستان با کسب مدال طلای المپیاد ریاضی کشوری به المپیاد جهانی ریاضیات در هنگ کنگ و کانادا اعزام شد که در المپیاد ۱۹۹۵ کانادا علاوه بر کسب مدال طلا حائز بالاترین امتیاز در بین دانش آموزان جهان شد. وی پس از اتمام تحصیلات متوسطه در دبیرستان فرزنانگان تهران، تحصیلات کارشناسی خود را در رشته ریاضی در دانشگاه صنعتی شریف به پایان برد.

میرزاخانی پس از پایان دوره کارشناسی برای ادامه تحصیل به دانشگاه هاروارد آمریکا رفت. وی در سال ۱۹۹۹ میلادی زمانی که در دانشگاه پرینستون به تحقیق و تدریس اشتغال داشت موفق شد راه حل برای یک مشکل ریاضی پیدا کند. ریاضیدانان مدت های طولانی

است که به دنبال یافتن راه عملی برای محاسبه حجم رمزهای جایگزین فرم های هندسی هذلولی بوده اند و در این میان مریم میرزاخانی جوان در دانشگاه پرینستون نشان داد که با استفاده از ریاضیات شاید بتوان بهترین راه را به سوی دست یافتن به راه حل روشن در اختیار داشت: محاسبه عمق حلقه های ترسیم شده بر روی سطوح هذلولی.

میرزاخانی تلاش دارد تا معمای ابعاد گوناگون فرم های غیر طبیعی هندسی را حل کند. در صورتی که جهان از قاعده هندسه هذلولی تبعیت کند، ابتکار وی به تعریف شکل و حجم دقیق جهان کمک خواهد کرد. در واقع مشکل این است که برخی از این اشکال هذلولی هم چون doughnuts و یا amoebas دارای ظاهری

بسیار نافرمان هستند که محاسبه حجم آنها را به معمای جدی برای ریاضیدانان مبدل کرده است؛ اما میرزاخانی با یافتن راهی جدید در واقع دست به یک ابتکار عمل بزرگ زد و با ترسیم یک سری از حلقه ها بر روی سطح این گونه اشکال پیچیده به محاسبه حجم آنها پرداخت. میرزاخانی در سال ۲۰۰۵ زمانی که با کمتر از ۳۰ سال سن در دانشگاه پرینستون آمریکا تدریس می کرد از سوی نشریه علمی Popular Science به عنوان یکی از ۱۰ مغز برتر آمریکای شمالی معرفی شد. به نوشته ییواس ای تودی این فهرست ۱۰ نفره شامل محققان و نخبگان جوانی است که در حوزه های ابتکاری مشغول به فعالیت هستند و با این حال معمولاً از چشم عموم پنهان مانده اند.

دلیل انتخاب مریم میرزاخانی، فعالیت های وی در زمینه محاسبه حجم های فضایی منحنی هندسی بود. این نخبه جوان ریاضی از بازماندگان سانحه غمبار سقوط اتوبوس حامل نخبگان ریاضی دانشگاه صنعتی شریف به دره در اسفندماه ۷۶ است. در این حادثه اتوبوس حامل دانشجویان ریاضی شرکت کننده در بیست و دومین دوره مسابقات ریاضی دانشجویی که از اهواز راهی تهران بود به دره سقوط کرد و طی آن شش تن از دانشجوی نخبه ریاضی دانشگاه صنعتی شریف که اغلب از برگزیدگان المپیادهای ملی و بین المللی ریاضی بودند در اوج بندگی و شکوفایی علمی ناباورانه جان باختند.